

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՏԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻ
ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ

2023

ՁՅՈՒԴՈՒ

ԹԵՍՏ 4

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՛ մարդիկ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի
անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան անդրադառնալ
ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սևագրության համար:

1 Սպորտային ընտրության համար որո՞նք են ժառանգական հաստատուն ցուցանիշները

- 1) Մկանային ուժը
- 2) Հարմարողականությունը
- 3) Շարժունակությունը հողերում
- 4) Մարմնի հասակը, մարմնի առանձին մասերի երկայնական չափերը

2 Նախնական պատրաստության փուլի տևողությունը կազմում է՝

- 1) Մինչև 6 ամիս
- 2) 6 ամսից – 1 տարի
- 3) 3-5 տարի
- 4) 1-3 տարի

3 Նշվածներից ո՞րն է տակտիկայի մշակման հիմնական մեթոդը

- 1) Կրկնողական
- 2) Հավասարաչափ
- 3) Ինտերվալային
- 4) Փոփոխական

4 Մարզման ո՞ր օրինաչափությունն է թելադրվում մրցության բուն էությունով

- 1) Մարզական պահանջների աստիճանական աճը
- 2) Բարձր սպորտային նվաճումների ուղղվածություն
- 3) Մարզման գործընթացի ցիկլայնությունը
- 4) Ընդհանուր և հատուկ պատրաստության միասնությունը

5 Նշվածներից ո՞րը չի հանդիսանում մրցումների համակարգի իրագործման սկզբունքը

- 1) Մրցումների օրացույցի փուլային կառուցումը
- 2) Մարզիկներից առավելագույն ֆիզիկական, հոգեբանական ու ֆունկցիոնալ հատկությունների դրսևորման պահանջը:
- 3) Մրցակցական բեռնվածությունների տարիքային հաջորդականության պլանավորման խիստ պահպանումը
- 4) Մրցումների օրացույցի կայունությունը

6 Նշվածներից ո՞րն է արտացոլում ներքին բեռնվածության բացարձակ լարվածությունը

- 1) Ծախսված էներգիայի ընդհանուր մեծությունը
- 2) Ժամանակի միավորի ընթացքում ծախսված էներգիայի քանակը
- 3) Մարմնի քաշի կորուստը
- 4) Սրտի կծկումների գումարային քանակը

7 Նշվածներից ո՞րը չի արտացոլում բեռնվածության և հարմարողականության միջև օրինաչափ կապերը

- 1) Բեռնվածության ու հանգստի ճիշտ փոխհաջորդումը
- 2) Կարճատև բեռնվածությունը
- 3) Բեռնվածության ուղղվածության ճիշտ որոշումը
- 4) Մարզիկների անհատական առանձնահատկությունների հաշվառումը

8 Նշված մեթոդներից ո՞րն է բնութագրվում առանձին գործողությունների կամ ամբողջ վարժությունների անընդհատ կատարումով՝ փոփոխվող արագությամբ ու լարվածությամբ

- 1) Փոփոխական
- 2) Կրկնողական
- 3) Խաղային
- 4) Ինտերվալային

9 Նշվածներից ո՞րը մարզավիճակի ձեռքբերմանը նպաստող մանկավարժական գործոններից չէ

- 1) Միջոցների և մեթոդների ճիշտ օգտագործումը
- 2) Աշխատանքի մեջ արագ ներգրավվելը
- 3) ԸՖՊ և ՀՖՊ պահանջվող փոխհարաբերությունը
- 4) Բեռնվածության բաղադրամասերի համապատասխան զուգակցումը

10 Նշված միկրոցիկլերի տարբերակներից ո՞րն է բնութագրվում ոչ մեծ ծավալով, բայց առավելագույն և առավելագույնին մոտ լարվածությամբ

- 1) Հարվածիչ միկրոցիկլ
- 2) Մրցակցական միկրոցիկլ
- 3) Կրկնապատկված միկրոցիկլ
- 4) Կուտակային միկրոցիկլ

11 Ո՞ր մեթոդի հիմնական խնդիրն է հանդիսանում արագ շարժման պայմաններում առավելագույն ուժ դրսևորելու կարողության մշակումը

- 1) Առավելագույն ճիգերի մեթոդի
- 2) Դինամիկ ճիգերի մեթոդի
- 3) Փոփոխական ճիգերի մեթոդի
- 4) Կրկնողական ճիգերի մեթոդի

12 Փոփոխական մեթոդի կիրառումը նպաստում է՝

- 1) Ֆունկցիոնալ հնարավորությունների զարգացմանը
- 2) Շարժումների կոորդինացիայի մշակմանը
- 3) Տակտիկական գործողությունների կատարելագործմանը
- 4) Վարժությունների տեխնիկայի տիրապետմանը

- 13) Նշվածներից ո՞րը շրջանաձև մարզման տարատեսակներից չէ
- 1) Կրկնողական-փոփոխական մեթոդը
 - 2) Ինտերվալային մեթոդը հանգստի խիստ ընդմիջումներով
 - 3) Ինտերվալային մեթոդը հանգստի լրիվ ընդմիջումներով
 - 4) Անընդհատ վարժման մեթոդը
- 14) Նշվածներից ինչո՞վ պայմանավորված չէ ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստության փոխհարաբերությունը
- 1) Մարզիկների անձնային հատկություններով
 - 2) Մարզական ստաժով
 - 3) Մարզաշրջանի բնույթով
 - 4) Մարզիկների որակավորման աստիճանով
- 15) Նշված շարժողական ընդունակություններից ո՞րն է առավել զգայուն 13-17 տարիքային շրջանում մշակման համար
- 1) Հավասարակշռություն
 - 2) Դիմացկունություն
 - 3) Ճարպկություն
 - 4) Արագաշարժություն
- 16) 17-18 տարեկան ըմբիշների համար ո՞րն է համարվում տարվա ընթացքում մրցումների մասնակցության թույլատրելի քանակը
- 1) 6
 - 2) 10
 - 3) 15
 - 4) 3
- 17) Մարզիկի անձի գիտակցության ձևավորման մեթոդներից մեկն է՝
- 1) Մանկավարժական պահանջը
 - 2) Զրույցը
 - 3) Հասարակական կարծիքը
 - 4) Խթանումը
- 18) Մարզիկի սոցիալականացման 2-րդ փուլում առաջացող խնդիրներից մեկն է՝
- 1) Կենսակերպի ենթարկում խմբի (թիմի) նպատակներին
 - 2) Մրցակիցների վարքի ձևերի ու նորմերի յուրացում
 - 3) Սոցիալական դիրքորոշումների ձևավորում
 - 4) Առաջին պարտության բացասական հետևանքների վերացում

19

Մարզիկի առաջնային սոցիալականացում իրականացնողներից մեկն է՝

- 1) Մարզիչը
- 2) Մրցավարը
- 3) Մարզաձևի առաջատար մարզիկը
- 4) Մարզադպրոցի տնօրենը

20

Մարզիկի հետ կոնֆլիկտում մարզչի վարքի հիմնական կանոններից մեկն է՝

- 1) Արդարացի վերաբերմունք կոնֆլիկտը սկսողի հանդեպ
- 2) Խստության դրսևորում
- 3) Հուզականության բազմազանության դրսևորում
- 4) Հեռացում կոնֆլիկտից

21

Մարզվածության հիմնական ցուցանիշներից է՝

- 1) Սրտի բույեական ծավալը
- 2) Շնչառության բույեական ծավալը
- 3) Նյարդային գործընթացների լաբիլությունը
- 4) Վերականգնման արագացումը

22

Վերականգնման համակարգը կազմված է

- 1) Հոգեբանական, մանկավարժական, ինտելեկտուալ միջոցներից
- 2) Մանկավարժական, հոգեբանական, սոցիալական միջոցներից
- 3) Հոգեբանական, սոցիալական, բժշկական միջոցներից
- 4) Մանկավարժական, հոգեբանական, բժշկական միջոցներից

23

Թթվածնի պաշարների վերականգնումը տևում է

- 1) 3-5 րոպե
- 2) 1-2 րոպե
- 3) 30-48 վրկ
- 4) 10-15 վրկ

24

Քնի ընթացքում՝

- 1) Մարմնի ջերմաստիճանը բարձրանում է, նյութափոխանակությունը չի փոխվում, երիկամների աշխատանքը կարգավորվում է
- 2) Նյութափոխանակությունը արագանում է, սրտի կծկումների հաճախականությունը նվազում է, ջերմաստիճանը իջնում է
- 3) Սրտի կծկումների հաճախականությունը դանդաղում է, շնչառությունը արագանում է, մարմնի ջերմաստիճանը բարձրանում է
- 4) Մկանները վերականգնվում են, մարմնի ջերմաստիճանը իջնում է, նյութափոխանակությունը դանդաղում է

25

Վերականգնման գործընթացում սպիտակուցները՝

- 1) Մասնակցում են ածխաջրերի պահուստի վերականգնմանը, ապահովում են անհրաժեշտ էներգիայի 50-60 %
- 2) Առաջանում են պարզ ածխաջրերից
- 3) Ապահովում են գլիկոգենի պաշարները լյարդում
- 4) Մասնակցում են հյուսվածքների և օրգանների կառուցվածքի պահպանմանը և վերականգնմանը, ապահովում են անհրաժեշտ էներգիայի 5-10 %

26

Մարզիկների մոտ նյարդահոգեկան լարվածությունը դրսևորվում է

- 1) Շարժողական ակտիվության նվազումով, ժեստիկուլյացիայի ավելացումով
- 2) Շարժումների կանոնավորամբ, ժեստիկուլյացիայի ավելացումով
- 3) Շարժումները լինում են կանոնավոր, ստաբիլ, ժեստիկուլյացիան մնում է անփոփոխ
- 4) Շարժողական ակտիվության բարձրացումով, անկանոնությամբ, ժեստիկուլյացիայի ավելացումով

27

Նախամեկնարկային ապատիայի ժամանակ՝

- 1) Մեկնարկից առաջ օրական 3-4 անգամ կիրառել հանգստացնող շնչառական վարժությունների համալիր
- 2) Մեկնարկից առաջ օրական 3-4 անգամ կատարել մկանային ռելաքսացիայի վարժություններ
- 3) Նախավարժանքը կատարել՝ կիրառելով դանդաղ շարժումներ
- 4) Անհրաժեշտ է նախավարժանքում ներառել կտրուկ շարժումներ, արագացումներ

28

Մրցման հոգեբանական պատրաստության գործընթացը բաժանվում է հետևյալ փուլերի՝

- 1) Նախամեկնարկային, ներգրավման, մրցումային
- 2) Նախամեկնարկային, մեկնարկային, կայուն վիճակի
- 3) Նախամրցումային, մեկնարկային, երկրորդ շնչառության
- 4) Նախամրցումային, մրցումային, հետմրցումային

29

«ՈՒԿԵՄԻ»-ները (ինքնաապահովում), որ որակավորման աշակերտական աստիճանում են ուսուցանվում

- 1) դեղին գոտի
- 2) կանաչ գոտի
- 3) սպիտակ գոտի
- 4) շագանակագույն գոտի

30

V ՔՅՈԻ դեղին գոտի որակավորման աշակերտական աստիճանների նորմատիվային պահանջներում քանի հատ «NAGE WAZA» (զցումների տեխնիկա) պետք է ցուցադրել

- 1) 10
- 2) 12
- 3) 6
- 4) 8

31

«TAI OTOSHI» (առջևից ոտնադնումով զցում) հնարքը, որ որակավորման աստիճանի նորմատիվային պահանջներից է

- 1) V ՔՅՈԻ դեղին գոտի
- 2) III ՔՅՈԻ կանաչ գոտի
- 3) II ՔՅՈԻ կապույտ գոտի
- 4) IV ՔՅՈԻ նարնջագույն գոտի

32

Նշել ՔՅՈԻ որակավորման աշակերտական աստիճանների շնորհման ճիշտ դասավորվածությունը

1)

1. սպիտակ գոտի
2. դեղին գոտի
3. նարնջագույն գոտի
4. կանաչ գոտի
5. կապույտ գոտի
6. շագանակագույն գոտի

2)

1. դեղին գոտի
2. սպիտակ գոտի
3. կապույտ գոտի
4. կանաչ գոտի
5. շագանակագույն գոտի
6. նարնջագույն գոտի

3)

1. դեղին գոտի
2. կապույտ գոտի
3. կանաչ գոտի
4. նարնջագույն գոտի
5. շագանակագույն գոտի
6. սպիտակ գոտի

4)

1. սպիտակ գոտի
2. նարնջագույն գոտի
3. կապույտ գոտի
4. դեղին գոտի
5. կանաչ գոտի
6. շագանակագույն գոտի

33

«SUTEMI WAZA» (ընկնելով հնարքներ)–ը քանի խմբի են դասակարգվում

- 1) 3
- 2) 4
- 3) 5
- 4) 2

34

«TACHI WAZA» (կանգնած դիրքից հնարքներ)–ը քանի խմբի են դասակարգվում

- 1) 4
- 2) 5
- 3) 3
- 4) 2

35

«KATAME WAZA» (ծնկաչոք դիրքից հնարքների տեխնիկա)–ն քանի խմբի են դասակարգվում

- 1) 2
- 2) 3
- 3) 5
- 4) 4

36

«URA NAGE» (զցում կրծքի վրայից արտակորումով) հնարքը, որ որակավորման աստիճանի նորմատիվային պահանջներից է

- 1) II ԹՅՈՒ դեղին գոտի
- 2) III ԹՅՈՒ կանաչ գոտի
- 3) IV ԹՅՈՒ կապույտ գոտի
- 4) I ԹՅՈՒ նարնջագույն գոտի

37-44 ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐԸ ԿԱՐՃ ՊԱՏԱՄԽԱՆՈՎ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԵՆ, անհրաժեշտ է նշել առավելագույնը երեք ճիշտ պատասխան

37

Նշվածներից որո՞նք ճկունությունը պայմանավորող գործոնները չեն

- 1) Մկանների տոնուսը
- 2) Մկանների զանգվածը
- 3) Մարմնի քաշը
- 4) Տարիքը, սեռը
- 5) Միջավայրի ջերմաստիճանը
- 6) Մկանների կծկման արագությունը
- 7) Օրվա ժամը
- 8) Հոդերի ձևը
- 9) Ազդրերի շրջագիծը

38

Շարժումների ճշգրտության մշակման գործընթացում ո՞ր մեթոդական հնարքների կիրառումն է պարտադիր

- 1) Վարժության կատարում մեծ ամպլիտուդայով
- 2) Կատարվող վարժությունների աստիճանաբար բարդեցում
- 3) Վարժությունների հայելաձև կատարում
- 4) Վարժության արագ կատարում
- 5) Ամուր կենսամեխանիկական հենակետի ստեղծում
- 6) Ճիգերի առավել դրսևորում
- 7) Շնչման փուլում շնչառության ինքնական պահում
- 8) Ազատ շնչառության ապահովում

39

Ի՞նչն է հանդիսանում մրցակցական գործունեության հսկողության առարկան մենամարտային մարզաձևերում

- 1) Պաշտպանողական հնարքների արդյունավետությունը
- 2) Ժամանակի ընկալման ցուցանիշները
- 3) Ուժային դիմացկունության ցուցանիշները
- 4) Տեխնիկական գործողությունների ծավալը
- 5) Սրտի կծկումների հաճախականությունը
- 6) Առաջատար մկանախմբերի ուժային ցուցանիշները
- 7) Հարձակվողական հնարքների արդյունավետությունը
- 8) Ճիգերի տարբերակման ցուցանիշները

40

Նշվածներից որո՞նք չեն հանդիսանում տեխնիկական վարպետության չափանիշներ

- 1) Տեխնիկայի փոփոխականությունը
- 2) Տեխնիկայի ավտոմատացումը
- 3) Տեխնիկայի անհատականացումը
- 4) Տեխնիկայի ծավալը
- 5) Տեխնիկայի բազմակողմանիությունը
- 6) Տեխնիկայի բարդությունը
- 7) Տեխնիկայի արդյունավետությունը
- 8) Տեխնիկայի կայունությունը

41

Որո՞նք չեն հանդիսանում մարմնի քաշի իջեցման եղանակները

- 1) Աստիճանական
- 2) Անհատական
- 3) Հարվածային
- 4) Հավասարաչափ
- 5) Փուլային
- 6) Արագացված
- 7) Տարահամախմբված
- 8) Փոփոխական

42

Մարզիկի արդյունավետ (գրագետ) խրախուսման պայմաններն են՝

- 1) Հաճախակի օգտագործել խրախուսման նույն միջոցը
- 2) Հաշվի առնել սանի ուսումնական հաջողությունները
- 3) Հաճախակի օգտագործել խրախուսանքը
- 4) Հաշվի առնել սանի նախկին սպորտային հաջողությունները
- 5) Հաշվի առնել սանի անհատական առանձնահատկությունները
- 6) Հաշվի առնել, երբ է կատարվել արարքը
- 7) Խրախուսել առանձին
- 8) Կարևոր է պահպանել չափի զգացումը
- 9) Նպատակահարմար է խրախուսել բոլորի ներկայությամբ

43

Ընտրեք երեք ճիշտ պնդումները

- 1) Նախամեկնարկային վիճակը կախված չէ մարզիկի ֆիզիկական պատրաստության աստիճանից
- 2) Նախամեկնարկային վիճակը կախված չէ մարզիկի հոգեբանական պատրաստության աստիճանից
- 3) Նախամեկնարկային վիճակը կախված չէ մարզիկի նյարդային տիպից, անձնային առանձնահատկություններից
- 4) Նախամեկնարկային վիճակը առաջանում է մրցումներից մի քանի օրից մինչև մի քանի ժամ առաջ
- 5) Նախամեկնարկային վիճակը կախված է մրցումների կարևորությունից և նշանակալիությունից մարզիկի համար
- 6) Նախամեկնարկային վիճակում ակտիվանում են սրտանոթային, շնչառական, շարժողական համակարգերը
- 7) Նախամեկնարկային վիճակը առաջանում է մրցումներից անմիջապես մի քանի վայրկյան առաջ

44

Աշխատունակությունը սահմանափակող գործոնների շարքին են դասվում՝

- 1) Արյան մածուցիկության նվազումը
- 2) Թթվահիմնային հավասարակշռության թեքումը դեպի հիմնային միջավայր
- 3) Միկրոէլեմենտների ֆունկցիոնալ անբավարարությունը
- 4) Շնչառական ֆունկցիայի ակտիվացումը
- 5) Թթվահիմնային հավասարակշռության թեքումը դեպի թթվային միջավայր
- 6) Լյարդի ֆունկցիայի նվազումը գերլարվածության հետևանքով
- 7) Աշխատող մկանների բջջային շնչառության ակտիվացումը